

Aan de Staatssecretaris Mijnbouw
cc MEZK
cc MKE

**Programma DG Groningen en
Ondergrond**
Directie Schadeherstel en
Gaswinning Groningen

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum
6 mei 2024

Kenmerk
PDGGO-DSGG / 53303575

nota

Nota bij Kamerbrief Verkenning (belasting)heffing
op Shell en ExxonMobil

Bijlage(n)
1

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

Tijdens het debat over het rapport van de Parlementaire enquête aardgaswinning Groningen van 6 en 7 juni 2023 en het Commissiedebat Mijnbouw/Groningen van 21 juni 2023 heeft u toegezegd om de opties voor een 'brede heffing' op Shell en ExxonMobil te onderzoeken. In deze nota gaan wij in op het resultaat van dit onderzoek en op de Kamerbrief die hierover is opgesteld.

Deze nota en Kamerbrief zijn eerder al aan u aangeboden, in februari. Destijds is de brief on hold gezet vanwege de samenhang met wetsvoorstel omissies. MEZK heeft vragen gesteld over de heffingsgrondslag in dat wetsvoorstel. Die vragen zijn op 8 april jl. met MEZK besproken. Nu deze zijn beantwoord, wordt het wetsvoorstel opnieuw aan u aangeboden, en daarmee samenhangend ook deze geactualiseerde versie van de Kamerbrief 'Verkenning (belasting-)heffing op Shell en ExxonMobil'. [Redacted] heeft meegelezen.

Advies

U kunt deze Kamerbrief ondertekenen.

Kernpunten

- In de Kamerbrief wordt een tweetal onderdelen genoemd waarmee gevolg wordt gegeven aan de toezegging¹ aan de Kamer:
 1. Van Shell en ExxonMobil kan buiten de bestaande heffingsbevoegdheid een vrijwillige bijdrage gevraagd worden aan de 'ereschuld' – dit kan ook door een nieuw kabinet worden meegenomen wanneer deze zou besluiten tot het heropstarten van de verkennende gesprekken over de financiële afhandeling van de Groningendossiers.

¹ Kamerstuk nr. TZ202307-041

2. Kosten voor schade en versterken en kosten in verband met de uitvoering van overige maatregelen ter bestrijding van de nadelige gevolgen van de gaswinning worden in rekening gebracht bij NAM op grond van de heffingsbevoegdheid die artikel 15 van de Tijdelijke wet Groningen (TwG) biedt. De uitbreiding van het kostenverhaal tot 'overige maatregelen ter bestrijding van de nadelige gevolgen van de gaswinning' is onderdeel van het ongeveer gelijktijdig (ook medio mei) in te dienen wetsvoorstel tot herstel van omissies in de TwG.
- Toenmalig Kamerlid Nijboer heeft opgeroepen om ook kosten voor andere maatregelen dan schade en versterken in rekening te brengen bij Shell en ExxonMobil en indien dit niet mogelijk is een brede (belasting)heffing aan meerdere bedrijven op te leggen om alsnog deze kosten te kunnen verhalen. In de Kamerbrief meldt u dat u dit laatste niet doet.
 - Naar aanleiding van deze motie zijn de heffingsmogelijkheden op (de aandeelhouders van) de NAM nogmaals onderzocht. Artikel 15 van de Tijdelijke wet Groningen vormt de grondslag voor een heffing op de exploitant van het Groningenveld. Zoals eerder aan de Kamer gemeld, biedt dit artikel voldoende grondslag om de kosten voor de schadeafhandeling door het IMG en de versterking van gebouwen door de NCG, en de kosten die daar direct verband mee houden, te kunnen verhalen op de NAM.
 - In de brief wordt echter een wijziging van artikel 15 van de Tijdelijke wet Groningen aangekondigd. De wijziging leidt ertoe dat ook kosten gemaakt door de overheid in verband met de uitvoering van overige maatregelen ter bestrijding van de nadelige gevolgen van de gaswinning hefbaar worden gemaakt (zoals kosten voor de schadeafhandeling gemaakt door andere overheden naast het IMG). Deze wijziging wordt meegenomen in het lopende wetsvoorstel om omissies in de Tijdelijke wet Groningen te herstellen.
 - Vervolgens zal bij het opleggen van de heffingsbesluiten op grond van artikel 15 van de Tijdelijke wet Groningen per kostenpost wel moeten worden beoordeeld of concrete kosten, binnen de wet en binnen de grenzen van artikel 1 EP EVRM, bij de NAM in rekening kunnen worden gebracht. Dit gebeurt aan de hand van zogenaamde heffingsbesluiten, die voor schade en versterken afzonderlijk worden opgesteld. Uiteindelijk vindt in de heffingsbesluiten de beoordeling plaats of kostenposten binnen de civielrechtelijke aansprakelijkheid en relevante afgesproken kaders vallen.
 - Tot slot doet u in de Kamerbrief twee moties af die zijn ingediend in het debat van 6 maart jl. en aangenomen bij de betreffende stemmingen op 12 maart jl. (36441, nr. 26 van leden Beckerman en Bushoff en 36441, nr. 29 van leden Bushoff en Beckerman).

Toelichting

- Op 1 mei jl. heeft op verzoek van MEZK een overleg plaatsgevonden van directeur VI en directeur SGG met president-directeur Shell Nederland. Dir SGG heeft hem geïnformeerd over de heffingsgrondslag in het wetsvoorstel en de brief 'Verkenning (belasting-)heffing op Shell en ExxonMobil'. Shell heeft hier kennis van genomen, en heeft hierbij aangegeven dat Shell het nog steeds wenselijk vindt om te komen tot overkoepelende afspraken met de overheid, maar dat dit mogelijk bemoeilijkt wordt door het wijzigen van de heffingsgrondslag. Afgesproken is dat Shell op een later moment zal worden

**Programma DG Groningen en
Ondergrond**

Directie Schadeherstel en
Gaswinning Groningen

Kenmerk

PDGGO-DSGG / 53303575

geïnformeerd welke kostenposten door de wijziging van de heffingsgrondslag in toekomstige heffingsbesluiten kunnen worden betrokken.

- In dit gesprek is Shell tevens geïnformeerd over de twee andere opties aan weerszijden van het spectrum uit de Kamerbrief 'Verkenning (belasting)-heffing op Shell en Exxonmobil, zoals aan de ene kant de vrijwillige bijdrage en aan de andere kant de sectorbrede heffing op olie- en gasbedrijven. Zie voor de overwegingen de stukken die gelijktijdig met deze stukken zijn aangeboden aan u.
- Medewerkers van Shell en ExxonMobil zijn op 24 april jl. op de hoogte gebracht van dit wetsvoorstel. ExxonMobil heeft aangegeven geen behoefte te hebben aan een separaat overleg op hoger niveau.